

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 49P/116/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215212545
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2019:1215212545.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudkyňou Mgr. Katarínou Mužilovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa F. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A a vo veci toho času plnoletej S. D., nar. XX.XX.XXXX, deti rodičov matky: U. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, D., T. Č. H. XB, D., zastúpenej spoločnosťou Matejka Friedmannová, s.r.o., Svätoplukova 28, Bratislava, a otca: T. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, D., o návrhu otca o zmenu zverenia, takto

rozhodol:

I. Maloletý F. D., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého F. D., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 19.05.2015.

III. Zročné výživné na maloleté dieťa F. D., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 19.05.2015 do 31.01.2019 vo výške 4.441,90 eur je matka povinná splácať v mesačných splátkach po 150,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, počínajúc mesiacom marec 2019.

IV. Styk matky s maloletým F. súd n e u p r a v u j e.

V. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

VI. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II , č. k. 58C/82/2007- 71 zo dňa 14.10.2008 v časti zverenia a výživného na maloleté dieťa.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.05.2015 sa otec domáha zmeny rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 14.10.2008, č. k. 58C/82/2007-71, kedy navrhuje, aby súd zveril maloletého F. do jeho osobnej starostlivosti, určil matke povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 100,- eur počnúc dňom 15.06.2014, t.j. od času kedy synovi neposkytuje len stravu, ale aj žije v jeho domácnosti. Otec súčasne navrhol, aby súd zaviazal matku povinnosťou prispievať na výživu maloletej S. výživným vo výške 50,- eur počnúc dňom podania návrhu.

2. Otec návrh odôvodnil tým, že od času pôvodného rozhodnutia došlo k viacerým zmenám. Po rozvode manželstva býval ešte asi dva roky s manželkou v spoločnej domácnosti. Neskôr sa presťahoval k mame na J. XX, kde aj teraz býva. Počas celej doby od rozvodu uhrádza všetky účty za mobilné telefóny

deťom aj bývalej manželke, účty za internet, káblovú televíziu, koncesionárske poplatky. Deťom platí poplatky za školské a mimoškolské aktivity, platí splátky za počítač a telefóny pre deti. Od júna 2014 býva syn F. v jeho domácnosti. O syna sa stará tak, akoby bol v jeho osobnej starostlivosti. Rovnako poskytuje starostlivosť aj dcére S. s tým rozdielom, že jej neposkytuje ubytovanie na noc. Dcéra každé ráno prichádza do jeho domácnosti, kde sa naraňajkuje, dostane desiatu a odchádza do školy. Po škole prichádza k nemu na obed a na večeru. Od času poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa zmenili okrem pomerov v osobnej starostlivosti o deti, aj jeho majetkové pomery, zdravotný stav a znížili sa jeho zárobkové možnosti. Jeho zdravotný stav je dlhodobo nepriaznivý. Je invalidný dôchodca, zo Sociálnej poisťovne poberá dôchodok vo výške 265,- eur mesačne. Okrem toho ešte zarobí v priemere 200,- eur mesačne. Fyzicky je však schopný danú prácu vykonávať len 4-5 hodín. Mesačné náklady na obe deti vyčíslil otec vo výške 510,- eur (strava 300,- eur, vreckové 10,- eur, drogéria 10,- eur, doprava 30,- eur, telefón 60,- eur, kultúra, výlety, dovolenky 50,- eur, lieky 10,- eur, krúžky 25,- eur, ošatenie 15,- eur). Mesačné náklady na bývanie vyčíslil vo výške 234,76 eur (elektrika 40,87 eur, plyn, SIPO 7,33 eur, zálohový predpis 153,60 eur, tv+ internet 32,96 eur)

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa listinnými dôkazmi založenými otcom aj matkou, s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14.10.2008, č. k. 58C/82/2007-71, správou so šetrenia kolízneho opatrovníka a s výsluchom maloletého dieťaťa ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 14.10.2008, č.k. 58C/82/2007-71 súd rozviedol manželstvo rodičov mal. F. a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli mal. F. O. S. zverení do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. F. výživným vo výške 3.000,- SKK a na mal. S. výživným vo výške 3.300,- SKK. Styk otca s maloletými deťmi súd na žiadosť rodičov neupravil.

5. Čiastočným rozsudkom zo dňa 26.04.2016, č.k. 49P/116/2015-141 súd uložil maloletým deťom a obom rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti zúčastniť sa odborného psychologického poradenstva na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, referát poradensko-psychologických služieb, v rozsahu spolu 30 hodín v trvaní troch mesiacov, pri určení rozsahu poskytovaného poradenstva matke a otcovi u každého po 20 hodín a poradenstva poskytovaného rodičom a maloletým deťom v rozsahu 10 hodín za účelom nadobudnutia rodičovskej zručnosti, zlepšenia komunikácie rodičov a odstránenia problémov medzi rodičmi a deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.05.2016.

6. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, referát poradensko- psychologických služieb zo dňa 02.12.2016 obaja rodičia súhlasili so spolupracou za účelom zlepšenia komunikácie a dohody pri výchove detí. Zrealizovalo sa 5 stretnutí, 2 didaktické, jedno individuálne s mal. F. a dve individuálne s otcom, ktoré mali byť tiež didaktické, ale matka sa ich nezúčastnila. Postoje rodičov sú protichodné, na konzultáciách sa opakovane vyjadrovali, že od výchovného opatrenia neočakávajú žiadnu zmenu a nemá zmysel také niečo realizovať.

7. Otec v konaní pred súdom zotrval na podanom návrhu, kedy žiadal o zverenie maloletého F. O. S. do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko sa o deti stará od júna 2014. Navrhol, aby súd určil vyživovaciu povinnosť matky na F. vo výške 100,- eur mesačne a na S. vo výške 50,- eur mesačne od 15.06.2014. Výživné požaduje od júna 2014, odkedy F. býva v jeho domácnosti. Jeho mama ho videla za 15 mesiacov asi 10 krát, občas mu zavolá. Všetko okolo detí zabezpečujem on. Otec uviedol, že hoci súdu doručil dňa 08.01.2016 návrh na zrušenie povinnosti platiť výživné na maloleté deti, keďže sa v tomto konaní prejednáva zmena zverenia, toto podanie bolo jeho vyjadrením vo veci, nejde teda o samostatný návrh. S matkou detí bývajú blízko seba, dcéra má u mamy svoju izbu, chodí k nej prespávať. Hneď ako sa dcéra zobudí, príde k nemu, kde sa naraňajkuje, dostane desiatu, zo školy príde zase na obed ku nemu, u neho aj večeria a až večer ide spať ku mame. Nosí ku nemu aj veci na opratie a vyžehlenie. Matka na výživu detí neprispieva, on platí deťom všetko. V priebehu konania otec pozmenil návrh, kedy uviedol, že dcéra S. dostala zo strany súdu výzvu, či si uplatňuje nejaké výživné. Ona sa však do toho nechce starať, neuplatňuje si výživné ani od neho ani od matky. Predmetom konania je teda už iba jeho návrh týkajúci sa F., kedy navrhuje, aby súd zveril F. do jeho starostlivosti, a určil matke výživné vo výške 100,- eur odo dňa 15.06.2014. Návrh nepodal skôr, keďže si myslel, že sa s matkou dohodnú. Od podania návrhu matka neprispieva na syna žiadnym výživným. Od júna 2014 je syn u neho z dôvodu, že mu ho matka dala. Syn

prišiel najprv na prázdniny, potom odmietol ísť domov a v decembri 2014 sa od matky dozvedel, že sa jej údajne niekto vyhráža. Syn odmieta mamu, lebo sa mu nevenovala, pracovala, chodila domov večer, dokonca ani na Vianoce nechcel ísť k mame. Matka nevidela F. od Vianoc 2015 asi štyri mesiace, pritom od neho býva 200 metrov. Nikdy ho nezavolajú spolu s S., aby si s ním urobili nejaký program. F. už nechce ísť k mame, odmieta ju. Už má toho dosť, nie je normálne, aby jedna matka nevidela svoje dieťa štyri mesiace. Aj staršia dcéra už toho má dosť, sama komentuje niektoré veci, napr. keď prinesie veci na opranie, s tým, že mama neperie. Aj v poslednom období sa F. s mamou stretáva málo, zavolá mu tak raz za 2 týždne a vidia sa raz za štvrt' roka. Stretnutie s mamou zabezpečovala vždy jeho sestra, ktorá ho vyzdvihla a zaviedla k mame. F. sa videl s mamou v čase pred narodeninami. Na stretnutia sa mu však veľmi nechce, on mu však povie, že sa patrí aby videl mamu, a tak na stretnutie ide. Matka aktuálne chodí za F. asi raz za dva týždne. On ju pustí do bytu, stretne sa so synom v jeho izbe, donesie mu nejaké ovocie. Stal sa jeden incident, kedy matka prišla navštíviť syna o ôsmej ráno. Syn vtedy ešte spal, tak zavolala policajtov. Policajti mu povedali, aby ju pustil dovnútra. Matka sedela pri jeho posteli a odišla skôr ako sa syn zobudil. Keď matka u nich zazvoní, pustí ju za synom, sú potom spolu v izbe. O čom sa však bavia, to nevie. Syn mu povedal, že on ju nepočúva. Vie o tom, že syn sa rozčuľoval, že ho mama fotila. F. pôjde do 9.ročníka ZŠ, hradí mu náklady: 150-200,- eur strava (v škole sa nestravuje), 13,- eur električka, 40,- eur kozmetika. Syn má veľké problémy s akné, navštevuje kožného lekára. Uhrádza mu internet, telefón - 10,- eur. F. sa do júna 2015 venoval športu, krúžok bol zadarmo, členské sa platilo vo výške 30,- eur, v súčasnosti záujmové krúžky nenavštevuje. Okrem problémov s pleťou iné zdravotné problémy nemá. V minulosti so synom navštevoval logopéda. Teraz s ním chodí len k stomatológovi a ku kožnému lekárovi. Spolu so synom a svojou matkou žije na adrese J. XX. Ide o byt, ktorý bol súčasťou BSM, po rozvoze nebolo BSM vysporiadané. Náklady na bývanie v byte sú vo výške 200,- eur nájom, 40,- eur električka, 35,- eur pevná linka + TV. Jeho mama, ktorá s nimi býva v spoločnej domácnosti je už dôchodkyňa, prispieva na bývanie. Otec k svojim majetkovým pomerom uviedol, že pracuje ako živnostník, jeho príjem činí 230,- eur mesačne netto. Pracuje na polovičný úväzok v Tesco, dokladá tovar a okrem toho poberá invalidný dôchodok vo výš. 265,- eur. Má ukončené stredoškolské vzdelanie. Okrem toho pracuje aj ako obchodný zástupca. Už viac ako pol roka však nič nepredal (ide o podomový predaj). V čase začatia konania splácal pôžičky vo výške 200,- eur mesačne, ktoré boli čerpané na zabezpečenie bežných potrieb, aby dokázali vyžiť. Okrem toho majú ešte hypotéku, ktorá bola čerpaná na byt, túto hypotéku nespláca. V priebehu konania sa jeho zamestnávateľ nezmenil, jeho príjem sa zvýšil na cca. 500,- eur netto. Súčasne poberá invalidný dôchodok vo výške 280,- eur. Zdravotné problémy už nemá, nemôže však pracovať v noci. Vlastní motorové vozidlo F. I., W..C.. XXXX, jeho hodnota je asi 1.500,- eur. Hoci matka poukazuje na viaceré úhrady, ide o platby z rokov 2012-2014. Matka hovorí, že platila družinu, od roku 2014 však F. do družiny nechodí. Aj v tom čase hradil synovi družinu on, platil mu aj plavecký kurz. Pokiaľ ide o zubára, rovnako ako matka uvádza, že platila náklady na prehliadku, druhú prehliadku u zubára, hradil synovi on. Matka mu na syna neprispela žiadnym výživným. To, že synovi občas niečo kúpi na sviatky to nie je plnenie výživovacej povinnosti. Aj keď matka hovorí, že synovi dáva na narodeniny, meniny a Vianoce po 50,-eur, pravda je taká, že syn má narodeniny a meniny v jeden deň, čiže na narodeniny a meniny to bolo spolu vo výške 50,- eur.

8. Matka s návrhom otca nesúhlasila. Navrhla, aby bolo dieťa zverené do jej starostlivosti a otcovi bola určená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne. Najrozumnejšie bude, keď budú obidve deti zverené jej. Nie je normálne ako F. otec vedie, aby s ňou nikde nechcel ísť, pritom sedí doma. Najvhodnejšie bude, keď ani jedno z detí nebude mať nič spoločné s T.Á. D. a jeho matkou. Ak by súd nesúhlasil so zverením dieťaťa do jej starostlivosti, matka navrhla zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Do júna 2014 žili deti s ňou, stravovali sa u nej a u babky, otec na ich výživu neprispieval. Otca detí kontaktovala ona, aby sa začal o deti starať, na jej požiadanie ich začal vodiť do školy. V júni 2014, keď prišla o prácu požiadala otca, aby si zobral F.. Hlavným dôvodom prečo otca žiadala, aby si zobral F. bolo to, že mala problémy v práci, kde jej navrhli skončenie pracovného pomeru dohodou. Odhalila podvod, ktorý nikto neriešil, informovala o tom svojich nadriadených. Neskôr však prišli za ňou dvaja muži, vyhrážali sa jej. Bála sa o F.. S. bola už veľká, vedela sa brániť. Vtedy poprosila manžela, aby si zobral syna pretože ona nemala peniaze a nevedela mu všetko zabezpečiť. Exmanželovi týmto pomohla, začal sa venovať deťom, vie že aj on aj jeho mama majú deti radi, ale nemyslí si, že na deti dobre vplývajú. Manžel bol v minulosti liečený na psychiatrii, ktovie či aj F. nedopadne takisto. Od tohto času odkedy je dieťa u otca má pocit, že dieťa je zmanipulované. Otcova matka má pocit, akoby to bolo jej dieťa. Dvakrát ich stretla v Lidli, vždy ho otec chytil za ruku a oblúkom ju a jej priateľa obišli. Za otca detí zaplatila všetky dlhy. Až keď podala na neho trestné oznámenie pre neplatenie výživného, podal on návrh na zverenie. Matka uviedla, že F. kontaktuje, ide o krátke telefonáty. Ak ho volá von nechce

ísť, je samotár, nemá kamarátov, nikde nechodí. V poslednom období sa to však zmenilo k lepšiemu, pôvodne jej ani nezdvihol telefón. Voláva mu asi 3x do týždňa, niekedy zdvihne, niekedy nie. Raz išli spolu aj na pizzu. Je pravdou, že mu nikdy neponúkla, aby u nej prespal. Možno to bola chyba. Syna sa nepýtala, či by chcel u nej bývať. Niekoľko krát mu navrhla, aby niekam išli, on jej však povedal, že sa od počítača nehne. Za synom chodila každý tretí deň, on však odmietal s ňou ísť. V čase začatia konania matka bývala v 4 izbovom byte, kde za bývanie platila 196,- eur mesačne, splácala dva úvery, ktoré čerpali spolu s otcom detí, mesačné splátky boli vo výške 307,95 eur a 128,89 eur. Za otca detí tiež zaplatila exekúciu, načo si zobrala úver z Poštovej banky, okrem dvoch spoločných bytov, ktoré má s otcom maloletých detí, nevlastní žiaden iný majetok väčšej hodnoty. V čase začatia konania matka uviedla, že pracuje ako K. s príjmom 620,- eur mesačne netto. Od 10/2017 do 06/2018 pracovala v spoločnosti S., kde bol jej príjem vo výške 1.700,- eur brutto. Dňa 30.06.2018 ukončila pracovný pomer dohodou, nakoľko mala zdravotné problémy. Od 26.06. 2018 bola práceneschopná, žiadala aj o invalidný dôchodok, rozhodnutie však nemá. Od obdobia práceneschopnosti nemá žiadny príjem. Od 02/2019 pracuje v spoločnosti Z. I.W.V., na trvalý pracovný pomer, jej mesačný príjem je cca. 1.000,- eur. Od januára 2019 pracovala v tejto spoločnosti na dohodu. Predtým pracovala na týždňovky v nemocnici v Čechách, za týždeň dostávala asi 300,- eur. Jej náklady v súčasnosti predstavuje nájom vo výške 470,- eur, 200,- eur strava, okrem toho si plní výživovaciú povinnosť voči dcére. Synovi výživné od kedy je u otca neposielala. Kontaktovala otca, či niečo nepotrebuje, nikdy jej však nič nepovedal. F. hradila plavecký krúžok, družinu, kupovala mu rôzne darčeky a peniaze dostával aj od jej rodiny. F. kúpila v auguste 2018 k narodeninám činky, ktoré stáli 25,- eur. Počas roku 2018 mu kúpila aj oblečenie a nejaké potraviny. Od 08-12/2018 mu dávala aj nejaké peniaze, pri meninách, narodeninách. Peniaze dostával buď od nej alebo od jej rodiny. K Vianociam dostal poukážku od jej sestry v hodnote 20,- eur. V roku 2017 hradila synovi preventívnu prehliadku u zubára, nevedela však uviesť o akú sumu išlo. V roku 2018 už prehliadku absolvoval so synom otec. Poplatky v škole ani ostatnú zdravotnú starostlivosť synovi nehradila. Na Vianoce kúpila synovi tričká (30,- eur) a kozmetiku (20,- eur). Peniaze dostával aj od jej otca, ktorý mu vždy poslal k narodeninám, meninám a Vianociam, vždy po 50,- eur. Peniaze dostával tak, že mu ich doniesla sestra, lebo on tam nechodil. Tieto Vianoce peniaze nedostal, lebo jeho sestra je v A.. Keď syna navštívila, doniesla mu ovocie v hodnote 20,- eur. Na tieto Vianoce mu dala 300,- eur na počítač.

9. Kolízny opatrovník navrhol zveriť dieťa do starostlivosti otca. Keďže ide o chlapca vo veku 16 rokov, ktorý od roku 2014 ani len neprespal v domácnosti matky, s matkou sa stretáva sporadicky, resp. sa s ňou nechce stretávať, navrhol ponechať styk matky so synom neupravený. V časti výživného kolízny opatrovník súhlasil s návrhom otca a navrhol určiť výživné vo výške 100,- eur.

10. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 10.11.2015 maloletý F. uviedol, že žije v domácnosti s otcom a babkou. Navštevuje základnú školu, nemá žiadne mimoškolské aktivity a krúžky. Kontakt s mamou odmieta, nakoľko sa tam cíti osamotený, mamu videl dávno, nevedel si spomenúť kedy to presne bolo. Mama ho kontaktuje raz za 14 dní, keď mu zavolá. Na Vianoce sa neteší nakoľko bude vidieť mamu. S mamou sa nechce stretávať, nemá si s ňou čo povedať. Oblečenie ako aj darčeky mu kupuje otec, mama mu kúpila iba na Vianoce oblečenie.

11. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 05.11.2018, úrad vykonal šetrenie v mieste bydliska maloletého dieťaťa, kde konštatoval, že maloleté dieťa má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý fyzický a psychický vývin a ohľadom starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. V rámci šetrenia bol vykonaný aj pohovor s maloletým dieťaťom. F. toho času navštevuje X. W. U. Š., s otcom býva už dlho, asi od roku 2014. Minulý rok počas prázdnin bol s otcom v Chorvátsku, má brigádu, chodí roznášať letáky. Uviedol, že s mamou sa nechce stretávať. Bola u nich doma, sedela 2 hodiny pri posteli a čakala kým sa on zobudí a potom odišla. S matkou sa nechce vôbec stretávať, chcel by zostať s otcom. Matka sa mu nevenovala, mala priateľa a on bol v izbe. Vyhovuje mu to tak ako to je.

12. Podľa správy pediatričky K.. J. zo dňa 18.02.2016 starostlivosť o obe deti je zabezpečovaná riadne, deti pri návšteve sprevádza otec, ktorý taktiež zabezpečuje starostlivosť o deti v čase ochorenia.

13. Z otcom doložených dokladov súd zistil, že

- podľa daňového priznania otca za rok 2014 predstavoval jeho príjem zo živnosti 2.300,- eur a výdavky boli vo výške 3.803,33 eur, za rok 2015 predstavoval základ dane 276,77 za rok 2016 predstavoval základ dane 2.657,08 eur a za rok 2017 to bolo 4.527,87

- podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014 predstavoval invalidný dôchodok otca sumu 265,80 eur, podľa rozhodnutia zo dňa 03.12.2015 to bolo vo výške 267,50 eur, podľa rozhodnutia zo dňa 01.12.2016 predstavoval invalidný dôchodok 274,60 eur a podľa rozhodnutia zo dňa 30.11.2017 to bolo 281,80 eur.

14. Podľa dokladov doložených matkou :

- podľa potvrdenia spoločnosti J. ,I..W..V.. a podľa potvrdenia o zdaniteľných príjmoch bol priemerný mesačný príjem matky za obdobie 06/2015- 11/2015 vo výške 771,- eur.

- príjem matky v spoločnosti W. za 12/2015 bol vo výške 465,20 eur. Podľa daňového priznania mala matka za rok 2016 úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov 7.658,09 eur. Ročné náklady za rok 2016 deklarovala matka vo výške 7.296,99 eur, Podľa ročného zúčtovania preddavkov na daň za zdaňovacie obdobie roka 2017 predstavoval úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov matky 5.179,29 eur. Náklady za tento rok vyčíslila matka na 13.689,92 eur. Matkou deklarovaný príjem za obdobie od januára do novembra 2018 bol vo výške 13.350,42 eur, náklady vyčíslila vo výške 20.302,22 eur. Svoje náklady matka nijak bližšie nešpecifikovala, ani nepreukázala.

- podľa dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 20.06.2018 matka skončila pracovný pomer v spoločnosti X.- I. X. K., založený pracovnou zmluvou zo dňa 16.10.2017 dohodou ku dňu 30.06.2018. Z dohody vyplýva, že u uvedeného zamestnávateľa pracovala ako K. J.. V súvislosti so skončením pracovného pomeru, jej bolo vyplatené odstupné vo výške 1,5 násobku priemerného mesačného zárobku.

15. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka bola v období 24.06.2015 - 30.11.2015 zamestnaná v spoločnosti J. , I..W..V.., kde jej vymeriavací základ predstavoval v 06/2015 - 227,28 eur, v 07/2015 - 1.000,- eur, v 08/2015 - 1.000,- eur, 09/2015 - 1.000,-eur, 10/2015 - 1.000,- eur, 11/2015 - 1.114,56 eur. V období od 08.12.2015 do 11.03.2016 bola zamestnaná v spoločnosti W. D., I..W..V.. kde jej vymeriavací základ bol za mesiac 12/2015- 663,15 eur, 01/2016- 810,- eur, 02/2016 - 788,- eur, 03/2016 - 440,85 eur. V období od 05.04.2016 do 22.07.2016 bola matka zamestnaná v spoločnosti I. F., I..W..V.. s vymeriavacím základom za obdobie 04/2016 - 366,67 eur, 05/2016- 636,37 eur, 06/2016- 1.000,- eur, 07/2016 - 570,- eur. Od 25.07.2016 do 06.09.2016 pôsobila matka v spoločnosti N. I..W..V.. s vymeriavacím základom za 07/2016 - 119,05 eur, 08/2016 - 556,74 eur, 09/2016 - 136,91 eur. V období od 07.09.2016 do 30.11.2016 bola zamestnaná v spoločnosti P. I., I..W..V.. s vymeriavacím základom 09/2016 - 38,63 eur, 09/2016 - 695,46 eur, 10/2016 - 850,- eur, 11/2016 - 38,63 eur, 11/2016 - 540,92 eur. Od 16.10.2017 do 30.06.2018 bola zamestnaná v spoločnosti X., kde jej vymeriavací základ predstavoval za obdobie 10/2017-1.011,- eur, 11/2017- 2.234,- eur, 12/2017- 1.934,01 eur, 01/2018- 1.700,- eur, 02/2018- 1.700,- eur, 03/2018- 1.700,- eur, 04/2018- 1.700,- eur, 05/2018- 1.700,- eur, 06/2018 - 4.816,67 eur. V období od 15.09.2018 do 12.10.2018 pracovala v A. A., kde jej vymeriavací základ bol v 09/2018 -285,63 eur a v 10/2018 - 151,78 eur. V novembri 2018 bola matka zamestnaná na dohodu v spoločnosti Z. I., I..W..V.., jej vymeriavací základ predstavoval 472,- eur. Od 04.02.2019 pracuje v tejto spoločnosti ako zamestnanec, kde podľa vlastného vyjadrenia dosahuje príjem 1.000,- eur.

16. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec bol zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti v spoločnosti T. I. I., O..I.. v období od 05/2015- 2/2016, v období od 07/2015 do 12/2018 pracoval v uvedenej spoločnosti aj ako zamestnanec. Jeho vymeriavací základ v roku 2015 bol v priemere 450,- eur, v roku 2016 to bolo v priemere 635,- eur, v roku 2017 - 765,- eur, v roku 2018 bol vymeriavací základ v priemere vo výške 821,- eur.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

19. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

24. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

25. Základným zmyslom zachovania práva na rodinný život podľa článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je zabezpečenie výchovy detí. Úlohou orgánov štátu je podporovať a chrániť práva vyplývajúce z rodinného života, v prípade zásahu do nich, preferovať záujmy detí, lebo jedným zo základných zmyslov a účelov rodinného života je výchova detí (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Nielsen z 28. 01. 1988, Annuaire č. 144).

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine ,obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

33. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie za dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

34. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

35. Podľa § 232 ods. 3 a 4 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

36. Rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane dieťaťa a jednak na strane rodičov. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú súdy povinné vždy prihliadať v prvom rade na záujem dieťaťa. Keďže v čase začatia maloletá S., ktorá v priebehu konania dovŕšila plnoletosť, sa nepripojila k návrhu otca a neuplatnila si voči matke výživné, predmetom konania zostal iba návrh otca na zmenu zverenia a určenie výživného vo vzťahu k maloletému F.. V súlade s Článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa súd vypočul maloletého F.. Súd akceptoval názor maloletého dieťaťa a venoval mu patričnú pozornosť. Prihliadol na to, že maloleté dieťa je čochvíľa vo veku 16 rokov, kedy dokáže vyjadriť samostatne svoj názor. Zároveň súd vychádzal z článku 3 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti dotýkajúcej sa detí, uskutočňovanej tak verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy najmä naplnenie potrieb dieťaťa v rámci psychickej aj fyzickej oblasti tak, aby bol zabezpečený, spokojný a bezpečný harmonický vývin maloletého dieťaťa. Po všestrannom posúdení veci a dôslednom skúmaní aký je záujem maloletého dieťaťa bol súd toho názoru, že došlo k zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zmenu zverenia a zveril maloletého F. do osobnej starostlivosti otca. Týmto rozhodnutím súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 58C/82/2007 zo dňa 14.10.2008 v časti zverenia a výživného na maloleté dieťa. Otec má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa, reálne túto starostlivosť viac ako 4 roky aj vykonáva. F. sa jednoznačne vyjadril, že chce žiť u otca. Prostredie u otca je pre F. stabilné, má tam svoje zázemie, je to prostredie na ktoré je zvyknutý, kde má vytvorené sociálne väzby, kde pociťuje istotu a bezpečie. Odkedy ho matka odovzdala otcovi, kontaktuje sa s ňou veľmi sporadicky, sama matka dieťaťu ani len nenavrhol prespať v jej domácnosti a nevyvinula väčšiu snahu o nápravu situácie, ktorú sama spôsobila. Súd ustálil, že keďže je maloleté dieťa čochvíľa vo veku 16 rokov, nie je daný dôvod na autoritatívnu úpravu styku s matkou, obzvlášť keď ju dieťa samo kategoricky odmietlo. V konaní nebolo preukázané, že otec stretávaníu matky so synom nejak bráni, sama matka uviedla, že dieťa navštevuje v domácnosti otca. Matka si musí v tomto smere uvedomiť, že autoritatívne nariadenie styku v tomto špecifickom prípade by v konečnom dôsledku bolo kontraproduktívne a odrazilo by sa aj na kvalite styku. Hoci sú súdy povinné zverenými procesnými prostriedkami vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, je ťažko predstaviteľné, že súd je tou autoritou, ktorá dokáže rozkazať ľudským citom a vytvoriť citové väzby tam, kde neboli za dlhé obdobie budované, zvlášť keď už ide o dieťa blízke veku dospelosti. Hoci matka navrhovala uloženie výchovného opatrenia, súd tento návrh neakceptoval. Je potrebné poukázať na to, že obaja rodičia už v priebehu konania boli odoslaní na referát poradensko-psychologických služieb, rozsudkom im bolo uložené výchovné opatrenie, ktoré však k ničomu nevedlo a práve matka, ktorá teraz navrhuje výchovné opatrenie sa plánovaných stretnutí nezúčastnila. Na konzultáciách sa obaja rodičia vyjadrili, že od výchovného opatrenia neočakávajú žiadnu zmenu a nemá zmysel ho realizovať. V uvedenom kontexte sa javí byť návrh matky na ďalšie uloženie výchovného opatrenia len účelovou snahou o oddialenie rozhodnutia vo veci.

37. Nakoľko súd rozhodol o zverení dieťaťa otcovi, určil povinnosť matky prispievať na výživu maloletého F. výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 19.05.2015. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, pričom odôvodnenými potrebami nie sú len hmotné potreby ako jedlo, ošatenie. Výživné slúži aj na uspokojovanie iných potrieb než je strava, napr. na zdravotnú starostlivosť, lieky, ošatenie, hygienické potreby, cestovné, školské potreby, aktivity voľného času, či bývanie. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada a berie do úvahy nielen schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, ich životnú úroveň ale i odôvodnené potreby dieťaťa a takisto i to, ako sa ktorý z rodičov a v akej miere o dieťa osobne stará. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je upravený na základe všeobecných kritérií, ktoré sa uplatňujú pri všetkých druhoch vyživovacích povinnosti. Týmto všeobecnými kritériami sú tak, ako to vyplýva i z ustanovenia § 75 Zákona o rodine, odôvodnené potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, zákon o rodine ustanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch svojich rodičov, to znamená, že vychádza z rovnakej životnej úrovne rodičov a detí. Vodiacom zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopnosti, možnosti a majetkových pomerov. Súd tak vyhodnotiac všetky skutkové okolnosti ako aj listinné dôkazy, vychádzajúc z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj zo zásady potencionality, prihliadnuc na odôvodnené potreby cca. 16-ročného dieťa, dospel k záveru, že v reálnych možnostiach a schopnostiach matky je platiť výživné vo výške 100,- eur mesačne. Matka mala počas celého obdobia dostatočný príjem na plnenie si vyživovacej povinnosti. Dňom 30.06.2018 dobrovoľne ukončila pracovný pomer, kde jej vymeriavací základ bol v priemere 1.700,- eur. Aj v súčasnosti je jej príjem dostatočný na to, aby si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plnila. Hoci v priebehu konania poukazovala na svoje zdravotné problémy, na výzvy súdu svoje zdravotné problémy nepreukázala a z lustrácie v Sociálnej poisťovni vzhľadom na jej priebeh zamestnania ani nevyplýva, že by jej zdravotný stav ovplyvňoval výkon práce. Je potrebné poukázať na to, že takto určené výživné je na spodnej hranici (výživné na jeden deň predstavuje cca. 3,33 eur) a zohľadňuje skutočnosť, že matka občasne dieťaťu prispieva aj materiálnym plnením a darčekom k sviatkom. Súd priznal výživné odo dňa podania návrhu otcom, v časti o priznanie výživného za obdobie pred podaním návrhu, návrh zamietol, nakoľko otec nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Zročné výživné na maloletého F. bolo súdom určené odo dňa podania návrhu otca t.j. od 19.05.2015 do 31.01.2019 nakoľko v čase rozhodovania súdu bolo splatné výživné za mesiac január 2019. Zročné výživné tak predstavuje celkovo 44 mesiacov x 100,-eur (7 mesiacov v roku 2015, 12 mesiacov v roku 2016, 12 mesiacov v roku 2017, 12 mesiacov v roku 2018 a 1 mesiac v roku 2019). K uvedenému treba pripočítať pomernú časť výživného za 13 dní v mesiaci máj v roku 2015, čo predstavuje 41,90 eur (100,- eur: 31 dní x 13 dní). Zročné výživné je tak celkovo vo výške 4.441,90 eur, ktoré súd vzhľadom na vyššiu sumu zročného výživného, povolil matke splácať v splátkach po 150,- eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, počnajúc mesiacom marec 2019. Hoci matka navrhovala, aby súd do zročného výživného započítaval doposiaľ uskutočnené plnenia, matka nepreukázala, že si plnila vyživovaciu povinnosť za dané obdobie. Skutočnosť, že dieťaťu občas donesie ovocie a kúpi mu darček k narodeninám, prípadne dieťa dostane darček od jej rodinných príslušníkov, rozhodne nemožno odpočítavať zo zročného výživného. Súd zohľadnil občasné darčeky, ktoré matka synovi dala takým spôsobom, že určil jej vyživovaciu povinnosť len vo výške 100,- eur mesačne, hoci by za iných okolností boli dané dôvody pre rozhodnutie "nad rámec" návrhu otca a určenie výživného vo vyššej výške.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie otca a kolízneho opatrovníka nie je prípustné, nakoľko sa po vyhlásení a odôvodnení rozsudku vzdali práva podať odvolanie.

Matka môže podať voči uvedenému rozsudku odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.